

ד"ר דיאן לוי, PhD, MPH, MCHES

יום ד' 10 – 12

קידום בריאות

6201

קידום בריאות המתבגר - נושאים מרכזיים, סוגיות, אתגרים ואפשרויות

הקורס מתמקד בתחומי הבריאות העיקריים הרלוונטיים לבני נוער בישראל ובעולם (בני +12-18) וכן בניסיון המצטבר להשפיע עליהם באמצעות קידום הבריאות. הקורס מתאים לסטודנטים בעלי רקע אקדמי או מקצועי בתחום הבריאות/הרווחה.

מטרות ספציפיות של הקורס

בסיום הקורס הסטודנט יהיה מסוגל:

1. לציין את מצב הבריאות בקרב מתבגרים מבחינת:
 - א. מדדי תחלואה ותמותה
 - ב. מדדי התנהגות סיכונית הקשורים במצבים הנ"ל
 - ג. היבטים סביבתיים המשפיעים על בריאות הנוער
2. להבין את הממשק בין גורמים אישיים, חברתיים וסביבתיים המשפיעים על התנהגות בריאותית ומצבי בריאות בקרב מתבגרים
3. להבין את האסטרטגיות של קידום הבריאות המתאימות לבני נוער ואת הנסיון בארץ ובעולם בתחום זה, לרבות שיטות לקידום בריאות המתבגר - סוגיות מתודולוגיות הקשורות לקידום בריאות בקרב מתבגרים;
4. לנסח המלצות למדיניות לקידום הבריאות בקרב מתבגרים

דרישות הקורס

1. השתתפות מלאה בשיעורים ומעורבות בדיונים ובפעילויות בשיעורים
2. קריאת מאמרים לקראת השיעורים
3. הכנת והשתתפות פעילה ב - debate אחד.
4. הובלת דיון והכנת נייר מידע/עמדה בנוגע לנוער פגיע או בנוגע ליצירת עולם בריא יותר לנוער

הערכה וצינונים

אחוז מהציון הסופי	דרישה
20	השתתפות ומעורבות
40	ניהול debate (התדיינות)
40	הכנת מצגת ודף מידע/עמדה בנושא תוכנית או מדיניות מקדמת בריאות

תוכן הקורס

מטלות להגשה/הצגה	נושא	שיעור מס'	
	דיון על מבנה וחובות הקורס הגדרת מושג ההתבגרות מושגי יסוד בקידום הבריאות: אסטרטגיות, העצמה, אוריינות, התנהגות סיכונית	1	2.3
רקע תיאורטי: הגורמים המשפיעים על בריאות המתבגר			
בחירת נושאים ל – Debate והרשמה קבוצתית	- תיאוריות בנוגע להתנהגות בריאותית של מתבגרים; הסביבה כגורם משפיע על בריאות המתבגר: מדיה, בית ספר, שכונה ועוד - הגורמים החברתיים המשפיעים על בריאותו והתנהגותו של המתבגר: משפחה, חברים, בני זוג, וכו'	2	9.3
	- אוריינות בריאות בריאותית ומקורות מידע בנושאי בריאות לבני נוער	3	16.3
	בני נוער, בריאות ואמצעי תקשורת המוניים – האם יש מקום לקידום הבריאות?	4	23.3
נושאים נבחרים והכרות עם תוכניות לקידום בריאות המתבגר			
	תזונה והרגלי אכילה ופעילות גופנית בקרב מתבגרים	5	30.3
Debate- 1	עישון סיגריות ונרגילות בקרב מתבגרים בריאות	6	6.4
Debate-2	מיניות בקרב מתבגרים: קיום יחסי מין, אמצעי מניעת הריון ומחלות מין קידום בריאות	7	13.4
Debate -3	היפגעויות בקרב מתבגרים/ מעורבות באלימות/קטטות	8	4.5
	שימוש באלכוהול וסמים בקרב מתבגרים	9	18.5
מרצה אורח	יישום תוכניות קידום בריאות לבני נוער - מהלכה למעשה	10	25.5
	קידום בריאות הנפש אצל מתבגרים	11	1.6
מצגות סטודנטים + דיון	יצירת עולם בריא יותר למתבגרים – תוכניות ומדיניות מקדמת בריאות	12	8.6
	יצירת עולם בריא יותר למתבגרים – תוכניות ומדיניות מקדמת בריאות + סיכום	13	15.6

מטלות

קריאה והשתתפות בשיעורים (20%)

הצלחת הקורס מותנת במעורבות הפעילה של הסטודנטים בשיעורים, בדיונים ובתרגילים.

Debate – (התדיינות) (40%)

מטרת התרגיל: שיפור מיומנויות בניסוח ובהבעת עמדות מקצועיות באמצעות הצגת עמדה שמבוססת על מידע מהספרות ומדיווחים רשמיים.

אנשי מקצוע מתחום בריאות הציבור/קידום הבריאות מתבקשים לעתים קרובות לתת חוות דעת על נושאים בריאותיים שעל סדר היום הציבורי. בשיעור השני של הסמסטר, הסטודנטים יתבקשו לבחור אחד הנושאים מתוך רשימה אפשרית של נושאים להכנת debate. הסטודנטים יחולקו באופן אקראי לקבוצה של בעד או נגד הנושא.

דוגמאות של נושאים כוללות, (אך לא מוגבלות) ל:

1. האם לאסור פרסום של חברות של אוכל מהיר שמכוון לבני נוער?
2. האם לקדם את השימוש בקונדומים בקרב מתבגרים?
3. האם להוריד את הפרופיל הרפואי של מתגייסים בגלל עישון סיגריות?
4. האם להעלות את הגיל בו מותר להוציא רשיון נהיגה?
5. האם להעלות את הגיל בו מותר להתחתן?
6. האם יש להגביל את השימוש באתרים להכרזות בין בני נוער?

בהכנת העמדה, חשוב לקחת בחשבון:

1. העמדה של הצד השני.
2. ההיבטים הבריאותיים, הכלכליים, החברתיים, הפוליטיים והחוקתיים של עמדתך.
3. ספרות קיימת בתחום.

רצוי להעזר באינטרנט כדי לאתר נתונים רלוונטיים.

מהלך ה-debate בכיתה

1. בהתאם להטלת מטבע, תציג הקבוצה הראשונה.
2. כל קבוצה תציג את עמדתה במשך 10 דקות.
3. לכל קבוצה יהיו 4 דקות כדי להגיב לקבוצה הנגדית.
4. לכל קבוצה תהיה הזדמנות לסכם את עמדתה ואת החולשות של הקבוצה השנייה במשך דקה אחת.
5. הסטודנטים שאינם בקבוצות ה-debate ינהלו דיון של 5 דקות כולל מתן אפשרות לשאול את הקבוצות שאלות ויחליטו על הקבוצה המנצחת.

הצעה לתוכנית/מסמך מדיניות (40%)

בחרי תחום קידום בריאות למתבגרים בו את/ה מעוניין/ת להרחיב את הידע שלך. אפשרויות לבחירת תחומים כוללות, אך לא מוגבלות לתחומים כגון הריונות בגיל הנעורים, השמנה, תאונות דרכים, איידס ומחלות מין, עישון סיגריות, שימוש באלכוהול, אלימות והתאבדויות. אפשר גם להגדיר את התחום באופן ספציפי יותר, למשל שתיית אלכוהול בקרב נוער עולה.

פתח/י מדיניות או קיים מנחים לתוכנית התערבות כדי למנוע את הבעיה או לקדם את הבריאות בהתבסס על ראיות מדעיות שהתפרסמו בספרות. בעת סקירת הספרות, וקבלת החלטה על המלצה, עליך:

1. לעיין באופן ביקורתי בתוכניות במדיניות קיימות בנושא
2. להסיק מסקנות בנוגע למידה בה שיטות הערכה שנבחרו היו מתאימות
3. מה היו התוצאות של אסטרטגיות אלה: האם הן היו אפקטיביות? אם לא, למה לא?
4. סיכום

לאחר קריאה ביקורתית של הספרות, והתרשמות מהראיות המדעיות, נסח/י הצעה למדיניות או לתוכנית התערבות. נסח/י מסמך בן 2-4 עמודים שכולל: רציונל ומטרות, הצעה לתוכנית התערבות/מדיניות, דרכי הערכה, תוצאות צפויות וסיכום קצר. יש להתבסס על לפחות עשרה מקורות מהספרות שיש לרשום אותם בגוף בעבודה ובביבליוגרפיה לפי סגנון AMA.

יש להכין מצגת (10 דקות) שמתארת את ההצעה. יש להכין העתק של דפי החלוקה ולחלקם בקרב כל הסטודנטים בכיתה.

ד"ר דיאן לוי: diamos@zahav.net.il